

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande

Satakunta sjukvårdsdistrikt | Vasa sjukvårdsdistrikt | Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

Biverkningar av strålbehandling till bäckenet

Strålbehandling kan orsaka biverkningar, men de är oftast övergående och sällan allvarliga. Biverkningarna kan hålla i sig också efter avslutad behandling. Följ vårdföreskrifterna så länge som biverkningarna håller i sig.

Det är väldigt individuellt vilka biverkningar man drabbas av och hur påtagliga de är, b.l.a. påverkar storleken på behandlingsområdet och stråldosen biverkningarnas omfattning.

De vanligaste biverkningarna

Gasbesvär och diarré

Undvik:

- maträtter som ökar gasbildningen i magen, t.ex. kål, lök, ärter, bönor, äpple, paprika, rågbröd och starkt kryddad mat
- alkohol
- feta maträtter och mat stekt i fett

Rekommenderas:

- välj istället för vanlig mjölk, produkter som lugnar tarmen, t.ex. acidofilus-, och gefilusprodukter eller tillskott med mjölksyrabakterier
- ät ofta små portioner
- koka maten

Mediciner som hjälper mot gasbildning i magen och diarré kan köpas på apoteket.

Förstoppning

Genom att dricka rikligt med vätska (2 liter/dygn) hålls tarminnehållet mjukt vilket underlättar WC-besöken. Trots att strålbehandling kan orsaka förändringar i magens funktion så är det bra att magen fungerar minst en gång per dygn. Om magen fungerar mer sällan så kan medicin mot förstoppning köpas på apoteket.

Irritation vid ändtarmsöppningen

Det kan vara smärtsamt att gå på WC om ändtarmsöppningen är irriterad. Smärtan kan lindras genom att ta för dig lämplig värkmedicin. Salvor och suppositorier avsedda för behandling av hemorrojder kan hjälpa och dessa kan användas dagligen efter strålbehandlingen.

Hudproblem

Det är speciellt viktigt att värna om god hygien under strålbehandlingsperioden. Om huden mellan skinkorna är irriterad, duscha och smörj efter strålbehandlingen med mjölkartad och doft fri bassalva. Vid behov får du skilda hudvårdsföreskrifter.

Urineringsbesvär

Det är viktigt att dricka rikligt med vätska, 2 liter per dag. Vätska sköljer urinvägarna och lindrar sveda vid urinering. Vanliga värkmediciner kan hjälpa mot sveda och mot ökat urineringsbehov.

Torra slemhinnor

Vårdföreskrifter för torra slemhinnor fås av läkaren eller av skötarna.

Sexliv

Strålbehandling till bäckenområdet kan orsaka problem i sexlivet. Du får hjälp och råd av läkaren och sexual rådgivaren.

Trötthet

Oron för framtiden som sjukdomen medför och de dagliga besöken till sjukhuset kan orsaka trötthet, men också biverkningarna kan göra att tröttheten är mera påtaglig.

Motion

Lätt motion och att vistas utomhus i frisk luft är att föredra, men kom också ihåg att vila tillräckligt.

Övrigt

Då strålbehandlingen ges bör det finnas urin i urinblåsan och tarmen bör vara tom.

Satakunta sjukvårdsdistrikt • www.satasairaala.fi • Växel 02 627 71

Vasa sjukvårdsdistrikt • www.vasacentralsjukhus.fi • Växel 06 213 1111

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000